

وحدت

از دیدگاه امام خمینی (س)

www.ketab.ir

تبیان

آثار موضوعی

دفتر پانزدهم

خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۶۸ - ۱۲۷۹. وحدت از دیدگاه امام خمینی(س)/ [ویرایش ۲]. - تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)، ۱۳۸۶. ۵۲۹ ص. - (تیان: آثار موضوعی؛ دفتر پانزدهم)

ISBN: 978 - 964 - 335 - 042 - 0

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه: ص. ۵۰۱ - ۵۲۹؛ همچنین به صورت زیرنویس. چاپ اول: ۱۳۷۶.

۱. خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۶۸ - ۱۲۷۹. - پیامها و سخنرانیها - - نظریه درباره وحدت اسلامی. الف. مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)، معاونت پژوهشی. ب. عنوان.

۹۵۵ / ۰۸۴۲-۰۹۲

و ۷۴۶ خ

DSR ۱۵۷۴ / ۵ / ۳ و ۳

م ۷۸ - ۱۰۶۰۶

کتابخانه ملی ایران

کد / م ۵۸۲

مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی

وحدت از دیدگاه امام خمینی(س) - تیان آثار موضوعی (دفتر پانزدهم)

تحقیق و نشر: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)

چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ و نشر عروج

چاپ هفتم: ۱۴۰۳ / ۵۰۰ نسخه

قیمت:

101019000200028

وحدت از دیدگاه امام خمینی

• خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و فخر رازی، فروشگاه مرکزی، تلفن: ۶۶۴۰۴۸۷۳ - دورنگار: ۶۶۴۰۰۹۱۵

• خیابان انقلاب، تقاطع حافظ، فروشگاه شماره ۱، تلفن: ۶۶۷۰۱۲۹۷

• خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری، فروشگاه شماره ۲، تلفن: ۶۶۹۵۵۷۳۷

• حرم مطهر حضرت امام خمینی(س)، ضلع شمالی، فروشگاه شماره ۳، تلفن: ۵۵۲۰۲۸۰۱

• کلبه نمایندگانهای فروش در استانها

نشانی الکترونیکی: pub@imam-khomeini.ir

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
الف	مقدمه
۱	فصل اول: ماهیت وحدت
۱۹	فصل دوم: ضرورت وحدت
۷۷	فصل سوم: روشهای ایجاد وحدت
۱۲۱	فصل چهارم: آثار و نتایج وحدت
۱۷۵	فصل پنجم: وجوه مختلف وحدت
۳۹۳	فصل ششم: فقدان وحدت
۴۷۵	فهارس
۴۷۷	فهرست تفصیلی
۵۰۱	فهرست مآخذ
۵۲۹	فهرست منابع

مقدمه

عزت و اقتدار اسلام و مسلمین از محورهای عمده و بلکه اصلی‌ترین بنیان اندیشه‌ها و آمال حضرت امام خمینی (س) بود که در سراسر عمر با برکت خویش، بر آن پای افشرد و به مدد این ایستادگی توأم با خلوص بود که توانست از فطرت انسانهای مؤمن و خاموش، سیل خروشانیه براه اندازد که بنیاد کفر و استکبار را بلرزاند و یکی از مقتدرترین حکومت‌های جور را که با همه لوازم اعلان سلطه جابرانه مجهز بود و از پشتیبانی و حمایت بی‌دریغ ابرقدرتهای زمان برخوردار بود، در میان بهت و حیرت و ناباوری تمام دستگاه‌های امنیتی و تحلیل‌گران زبده جهانی، از پای درآورد. این صاعقه مهیب آنچنان با سرعت و قدرت فرود آمد که طی ده سال پس از وقوع انقلاب اسلامی، حوزه شناخت ماهیت و مشخصه آن از اصلی‌ترین حوزه‌های کنجکاوی علمی و محمل سفارش طرح‌های پژوهشی بی‌شماری بود که برای مقابله یا مهار اثرات آن در مجامع و محافل علمی - تحقیقاتی جهان شکل می‌گرفت.

امام خمینی به عنوان رهبر و بنیانگذار این رستاخیز عظیم، از ابعاد وجودی سترگ و منحصر بفردی برخوردار بود که تفصیل آن در این مجال منظور نیست اما کشف رمز و قدرت اعجاز کیمیای «وحدت» و تأکید بر حصول، حضور و تداوم آن، از ارکان اندیشه و محور خط مشی عملی آن بزرگوار بود که در این مجموعه کوشیده‌ایم تصویری را از آن بنمایانیم.

برخلاف تصور دوستان جاهل یا دشمنان مکار در مکتب نظری و عملی امام، وحدت یک تاکتیک یا ابزار مصلحتی برای پیشبرد اهداف و مقاصد سیاسی انقلاب اسلامی نبود. بلکه جوهرهٔ درک وی از «عزت و اقتدار مسلمین» و ماهیت «اجتماعی و سیاسی بودن مکتب اسلام» و تعبد معرفت‌شناسانه ایشان از اصول و کلمات تعالیم قرآنی و دستورالعملهایی چون *وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا* به مسأله وحدت آنچنان جایگاهی بخشیده بود که با همه اعتقاد و ایمان وصف‌ناپذیرش به حقانیت اهل بیت، هرگز حاضر نشد در محافل و مجامعی که به اسم حمایت از ولایت تشکیل شده و باعث تفرقه میان مسلمین می‌شوند شرکت کرده یا دیگران را تشویق به شرکت در آنها کند.

استمرار و گسترهٔ زمانی تأکید بر اکسیر وحدت و نفی نگرش تاکتیکی یا مصلحتی به آن را نیز می‌توان از این موضوع استنباط کرد که جمع تفرقه علما و همراه کردن همهٔ آنها در مقاصد اسلامی^(۱) جوهره مهم پیامی است که در تاریخی‌ترین سند به جا مانده از ایشان بدست می‌آید. این سند که به تاریخ یازدهم جمادی‌الاول ۱۳۶۳ هجری قمری یعنی حدود چهل و چهار سال قبل از موضوعیت و موجودیت رهبری سیاسی ایشان نگاشته شده است، به وضوح نشان‌دهنده عمق اعتنای ایشان به عظمت و اهمیت مسأله وحدت است و همین نگرش است که باعث جسارت و روشن‌بینی لازم در صدور فتوای فقهی به هنگام مبارزات سیاسی شده است.

برای امام وحدت از گسترده‌ترین عرصهٔ آن که وحدت مستضعفان عالم در مقابل مستکبران است آغاز می‌شود و در مراتب بعدی آن، وحدت پیروان ادیان الهی در مقابل مشرکین و ملحدین، وحدت مسلمین، وحدت ملت و وحدت هر یک از اجزاء و اقشار آن موضوعیت می‌یابد و با دقت و موشکافی کم‌نظیر، عوامل و دلایل و روشهای تحقق هر یک از مراتب آن را بازگو نموده و نسبت به عوامل و دستهای آشکار و پنهان برهم زننده آن هشدار می‌دهد.

تفصیل بیشتر این وجوه را به خوشه‌چینی از خرمن اندیشه امام در این مجموعه می‌سپاریم و به توضیح نکاتی چند بسنده می‌نماییم.

□ از آنجا که ترتیب و تفکیک موضوعات این مجموعه توسط خود حضرت امام صورت نگرفته، به ناچار جمع‌آوری و تنظیم آنها به صورت فعلی، دارای کاستیهایی اجتناب‌ناپذیر است که مسئولیت آن بر عهده تنظیم‌کنندگان است.

□ کوشیده‌ایم با حداقل تداخل و تکرار، مواضع حضرت امام را ذیل هریک از عناوین و فصول این مجموعه گردآوریم ولی به لحاظ ماهیت چندبعدی بودن و تفکیک‌ناپذیری بخشی از آثار، در موارد معدود از تکرار مطلب در فصول مختلف ناگزیر شده‌ایم ولی غالباً مطلب را در عمده‌ترین جایگاه خود آورده و در بقیه موضوعات به آن ارجاع داده‌ایم.

□ با عنایت به ملاحظه فوق، طالبان کلیت مواضع امام در خصوص هر یک از محورهای این مجموعه، نمی‌توانند به موارد مذکور، ذیل همان موضوع اکتفا نمایند و حسب مورد باید به فصول و محورهای مشابه در همین مجموعه و دیگر مجموعه‌های موضوعی که توسط مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام منتشر شده است مراجعه نمایند.

□ به منظور رعایت هماهنگی و نظمی مطلوب در ترتیب قطعات منتخب، به این صورت عمل شده است که قطعات منتخب ذیل هریک از فصول و عناوین، بر اساس ترتیب تاریخ صدور یا نگارش آنها تنظیم شده است. در این خصوص، قطعات منتخب از وصیت‌نامه بر اساس تاریخ قرائت آن (۱۳۶۸/۳/۱۵) نه زمان نگارش، تنظیم یافته است.

□ هر یک از قطعات منتخب، بر اساس شماره‌ای که در انتهای آن آمده است، در پایان کتاب مأخذ نگاری شده است که طالبان مباحث قبل و بعد قطعات منتخب، می‌توانند به اصل منابع رجوع نمایند.

امیدواریم در پرتو انوار هدایت این مجموعه و گرمی خورشید «وحدت»، عزت و اقتدار مسلمین هرچه بیشتر محقق گشته و روح مطهر امام از نظاره آن احساس رضایت نموده، توفیق هرچه بیشتر راهیان مقصد وحدت را از حضرت حق مسئلت نماید.

گروه اجتماعی

معاونت پژوهشی

مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س)